

Rapport över arkeologisk dokumentation av fornlämning nr 520, Lärbro socken, Gotland

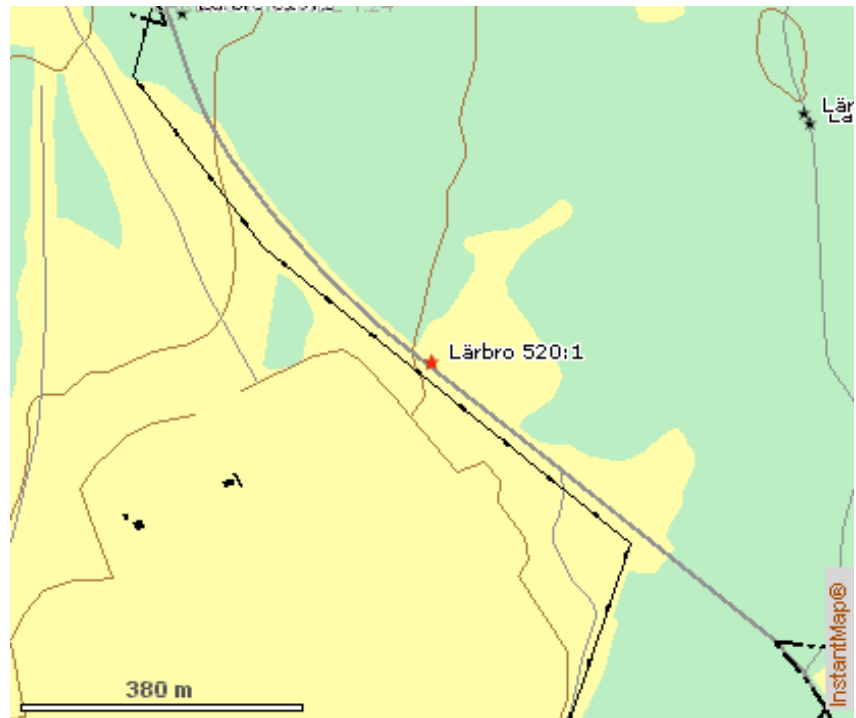
Rapport 2007:19
ArkeoDok

ArkeoDok

Bakgrund

Nordkalk AB har för avsikt att bryta den sten som finns under vägen som passerar över stenbrottet vid Klints hage, Lärbro socken. Centralt i brottet och i anslutning till vägen finns fornlämning nummer 520 i Lärbro socken. Fornlämningen utgörs, enligt fornminnesregistret av ett flyttblock och beskrivs i registret på följande sätt;

”Flyttblock, skär gråsten med genombrutna balkar i ljus stenart, 2x1, meter lång (N-S) och 1,6 meter hög, uppallad på några ca 0,5 meter stora stenar av samma art. Stenen låg tidigare ca 10-15 meter åt SV i nuvarande vägbana på ett liknande sätt på mindre stenar. Den är flyttad vid vägbygget. Den var av okänd anledning registrerad i gamla inventeringen med nr I(i). I samband med flyttning sprack den i flera delar. Har sannolikt ett namn, men kan ej få någon sagesman”. Stenen har enligt beskrivningen i fornminnesregistret stått 6 meter NNO om vägen och ca 100 meter norr om den tunnel som idag binder samman de två halvorna av brottet.

Dokumentation

Inför dokumentation och borttagande av stenen tillfrågades initialt Lärbro hembygdsförening om det fanns ytterligare information om den tradition som enligt fornminnesregistret är knutet till stenen och om man från föreningen var intresserad av att ta hand om stenen. Vilken tradition som skulle vara knuten till stenen finns ingen kunskap om hos föreningen och man var inte heller intresserad av att ta hand om stenen (se bilaga).

Vid besiktning på platsen kunde konstateras att stenen inte längre finns på den plats där den fanns år 1979, enligt fornminnesregistret. Området på nordöstra sidan av vägen är helt rensat från sten och den aktuella fornlämningen har uppenbarligen flyttats. Ca 200 meter söderut längs vägen och på den nordöstra sidan av denna och i kanten av stenbrottet,

finns två större gråstensblock, varav det ena uppenbarligen är det flyttblock som utgör fornlämning nummer 520.

Beskrivningen i fornminnesregistret av flyttblocket stämmer överens med en av dess stenar. Stenen dokumenterades med bild och mättes in med GPS; koordinater 1679947ö, 6414013N. Med denna dokumentation kan stenen tas bort och området exploateras

Doc. Dan Carlsson
ArkeoDok

Bilaga: Information från Lärbro Hembygdsförening

Angående förfrågan till Lärbro hembygdsförening angående raä 520, Lärbro socken

Hej

Har frågat runt lite men ingen känner till något om stenen. Var i kontakt med Bertil Gardell som inventerat huvuddelen av fornfynden i Lärbro, det är hans anteckningar om 520 (från 1979) som finns i registret.

Eftersom den ev traditionen helt är bortglömd, stenen är flyttad och spräckt så ser vi inget värde i denna. Vi har så gott om fornfynd i Lärbro socken att kan vi avstå detta flyttblock.

Beklagar att jag inte kan få fram något underlag vilket hade varit intressant.

Vänliga hälsningar

Hans-Ove Hellström